

VI. ÉVFOLYAM.

Megjelenik

minden vasárnap

ára 3 óra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a

KIADÓ-HIVATALBA

városháztér 6. sz.

alá küldendő.

Pest, január 21.

1872.

4. szám.

GYÖTÖRTÉK

öt előfizető után

tisztelet-példány jár.

Egyes példány ára helyben: 10 kr.

Szerkesztői iroda:

VÁROSHÁZTÉR 6. SZ.

ide küldendő mindenféle kéz-
irat, mely „Ludas Matyi“-nak
van szánva.

Az utolsó pont.

Hogyha egyszer kiveszik az
Alapot;
Kis rázkódás is eldönti
A lakot, —
Vihar, szélvész miatt támad
Rajta lik,
Mig nem végre megrogygyanván
Leomlik!

Ha az asszony viseli a
Kalapot:
Békétlenség, zaj tölti be
A lakot,
Ha od' adja a gazda a
Hatalmát,
Ne csudálja, ha más szedi
Az almát!

Igy jártunk mi s járunk ha tva n-
Hét óta,
No! hisz virágzik is gyöngyen
A kvóta;
A sok osztrák lim-lom lett már
Nemzeti!
Szegény hazánk a harácsot
Fizeti!

Rosz emberek elvették az
Alapot,
Osztrák mamzelnek adák a
Kalapot!
Biz azóta évről évre
Sok a lik,
Foltozgatják, — állna is, de
Csak alig!

Hol a horvát, hol a cseh tesz
Ellene,
Nagyon biz a lengyelnek se
Kellene!
S hogy od' adták nemzetünknek
Hatalmát:
Osztrák mamzel szedi is ám
Az almát!

A sok bécsi pátenstörvény
Leve itt,
Behozták az akcizt, stempli
Levelit!
Szegény ember! ha van egy kis
Panaszod,
Jobb ha szádat stemplivel be
Ragasztod!

A vármegyét öt évig le
Gyötörték!
Mig nem multkor nyakát végkép
Kitörték, —
Kinevezett biráké az
Igazság ...
Penziót húz az árulás ...
A gázság!

A mit Bécsből ránk nyomtanak
Egykoron,
Alkotmányos törvénynyé lett
Egy soron!
A mit kívánt osztrák mamzel
Meg leve.
Övé a hus, miénk csak a
Hig leve.

Csak egy volt még a sok gyűlölt
Izéből ...
Mit a magyar ustált mindig
Szívéből:
A melyiket nem iktatták
Törvénybe ...
Habár mélyen bemásztak az
Örvénybe!

Ki fellépett képviselő-
Jelöltül . .

Ez volt neki páripája

Melyre ült:

Nem kell trafik! minden jelölt

Igy kiált:

Szűz dohánynyal tölthetjük meg

A pipát!

Böles kormányunk jól tudá, hogy

Gyűlölik,

Nem nyugosznak mig végkép el

Nem ölik,

Évről-évre tartá fen hát s

Csak ingott,

S nem iktatá törvénybe a

Trafikot!

Most azonban Kérge Pali

Kirukkolt,

Nagy vajudas után végre

Kidrukkolt . . .

Trafik törvényjavaslatot

Izibe . .

Belenyomván a hongyülés

Kezibe.

Talpra esett! ki természet a

Kormánynak

Tizenkét fontot megtarthat

Magának;

Fontonkint csak 20 krajczár

Az ára.

Ezt kiméri a fináncz a

Gazdára

Busás tehát érette a

Fizetség . .

Csak te örülj füstös cigány

Nemzetség!

Mi fizetjük a trafikért

Az adót . .

Te ingyen nyomod fogadra

A b a g ó t

Vig Ferke.

Szabadkai krónika.

Introductio.

Matyi bácsi! Nagyon sokáig törtem fejemet azon, hogy ki volna a legérdemesebb ember, a kit krónikánk élére állítsunk. — És rájöttem . . .! Ki is volna más, mint a Herr von Miska bácsi . . . Schwieger-vaterja az Obergespannak, taticája a mánikának, és „omnibusza“ a deákpárti mamelukoknak. — Én azt hallottam, hogy a soroksári omnibusz is olyan, hogy egyik oldala sem jó; mégis ráfér minden kofa; minden kereke rossz: mégis fölvesz minden moslékot. — No de én semmitsem tudok; mert mi mőzsés-hitűek csak azt tudjuk, a mit más ember nem tud; a mit pedig minden ember tud, azt mi nem tudjuk. Én azt sem tudom, a mi a Miska bácsival történt a népgyűlésen, hanem tudja az én „Vidi“ stenografom. — Punctum! . . .

Körpelesz,
publicist.

I.

Miska bácsi a szombati népgyűlésen.

(Január 13.)

Nagyérdemű gyülekezett! Fogadják a haza nevében köszönetemet, hogy ily szép számmal összejöttek (egyhang a sarokból: hiszen csak 6-an vagyunk) . . . Hallja . . . maga engemet ne confundáljon az én ovatiómban, mert az ember könnyen elvesztheti a filumot; látszik, hogy maga ott a sarokban nem igazi deákpárti; mert különben tudná ama deák közmondást: tres faciunt collegium, vagyis a hol 3 jobboldali van: ott párt is van, és ha mi 6-an vagyunk: úgy dufla párt vagyunk

Tudják-e polgártársak! hogy a balpárt nem akarja megszavazni ennek a kormánynak a költségvetést; (éljen!) sem a közösügyes katonát (éljen!) — Hát akkor kér-dem: honnan fogják fizetni a főispánokat? . . . akkor muszájn az én főispáni vőmnek is a már megszavazott 1000 forinton felül még egy ezrest megszavazni a város kontójára, és egy zsinóros pandur helyett kettőt adni annál is inkább, miután Zombor városa csak 5 garast, mond: „öt garast“ szavazott meg ő méltóságának. — Hallatlan gorombaság! — Aztán, ha közösügyes katonaságunk nem lesz: hogyan fogunk Szent-Tamás ellen menni? mert ott már háboru van, amint tudják kelmetek a mi hiteles „Értesítésünkéből“ (?) — De nem is csuda, hogy ez így van, miután a balpárt sehogy sem akarja magát „megjobbítani;“ pedig minő szép volna tovább is úgy békében . . . minden ellenvetés nélkül „gazdálkodni,“ mint eddig tettük . . . A többit majd holnap folytatni fogjuk.

Vidi,
stenograf.

II.

A vasárnapi közgyűlés a Miska bácsin.

(Január 14.)

Nagyérdemű jobbpártiak! Tehát összejöttek, hogy megválaszszuk a jobbpárti városi képviselő jelölteket (egyhangu fölkiáltás: mi balpártiakat akarunk!*) . . . Ez árulás . . . kijátszás . . . elvesztünk . . . mind föladlak benneteket Rádaynak! (Miska bácsi kétségbe-esetten haza fut, és elpanaszolja a mánikának, hogy az 5-ik körben háboru ütött ki, és az ő pensiója veszélyben forog!)

Mózsai,
photograf.

*) Éljenek a derék szabadkaiak

Helyreigazításul.

Tisztelt Ludas Matyi ur!

Általunk nagyra becsült lapjának idei 2-dik száma 15-ik lapoldalán, tőlünk egy Nagyméltóságu gróf Lónyay Menyhért urhoz. mint kegyes pátronusunkhoz intézett — ujesztendei könyörgő levelet sziveskedett közleni, melynek utolsó előtti sorában, bizonyosan a szedő gondatlansága miatt, egy lényeges szóhiba csuszott be.

Kérjük azért az ott található c z o n d r á b b szót c z e m e n d é b b - r e igazítani.

Kitünő tisztelettel
Borsszem Jankó.
Hirdongó Józsi.

A helység kalapácsa

Petőfitől.

Ilősköltemény 4 énekben.

Második ének.

(Folytatás.)

Miután a vitéz Csepü Palkó
Az orra alatti nyíláshoz
Emelte a kancsót.
És miután mértékletesen
Egyet kortyanta belőle:
(Körülbelül annyit,
A mennyivel öt vagy hat ürgét
Lehetne kicsalni lyukának
Mélységeiből,)
Annakutána
Fölnéze az ég tájéka felé —
A kemenczetetőre,
S ilyféle szavakkal
Terhelte meg a levegőnek
Könnyű szekerét,
Hogy szállitná azokat
A derék hangászi fűlekbe:

„Húzd rá Peti,
A fűzfán fűtyölődet is,
A ki megáldott!”

S Peti nem késett,
A háromság más ketteje sem.
Czimbalom és hegedű és bőgő
Hangot adott
Jaj de mi hangok ezek! —
Ezeknek hallatta visszaidézi
Tündérhatalommal
Emlékezetembe
Éltem legszebb idejét,
A gyermek-időt.
Látom, mint játsztam öcsémmel
S kis házi kutyánkkal,

Aztán a kutyát elvette öcsém,
Én meg nem akartam odadni,
S így hajba kapánk.
Mi jött ki belőle?

Az jött ki belőle,
Hogy a zajra apánk kirohan,
Nálunk terem, és mindkettőnket
Jól megnadrágol.
Azalatt a kutyát mi elejtők,
S rá hágtunk farka hegyére,
Mikor e perczen mindhárman
Összevisitánk:
Ez összevisítás
Alig lehetett szebb,
Mint a Peti és két társa zenéje.

És lett a zenére
A szemérmes Erzsók
Teremében nagy vigalom;
Mindennek előtte
Összeütötte bokáját
Vitéz Csepü Palkó,

A tiszteletes két pej csikájának
Jó kedvű abrakolója.
Követé e csáberejű példát
A többi legénység,
Béburezolva szeliden
Egy pár fürge leányzót,
Kik eddig az ablakon által
Kukucsáltak kandi szemekkel,

S kiknek már viszkete talpok
A táncznak vágya miatt,
Hallván a menyzei báju zenét.
S kóválygani kezdtek
Mindnyájan a táncz gyönyörében,
Mint a ki nadragulyával
Fűszerezte ebédjét.
A lábak dobogása pedig
Rendes vala,
Mint ama zaj, mit
Néha a tiszteletes hall,
Mikor ül a biblia mellett,
S olvassa nagy elmerüléssel;
És a mely zajra imigyen
Teszi megjegyzését
Jámbor szívvél:
„Oh az a Palkó
Istentelen ember!
Megint nyaggatja csikóimat,
A szegény párákat,
Korbácsa csapásaival.“

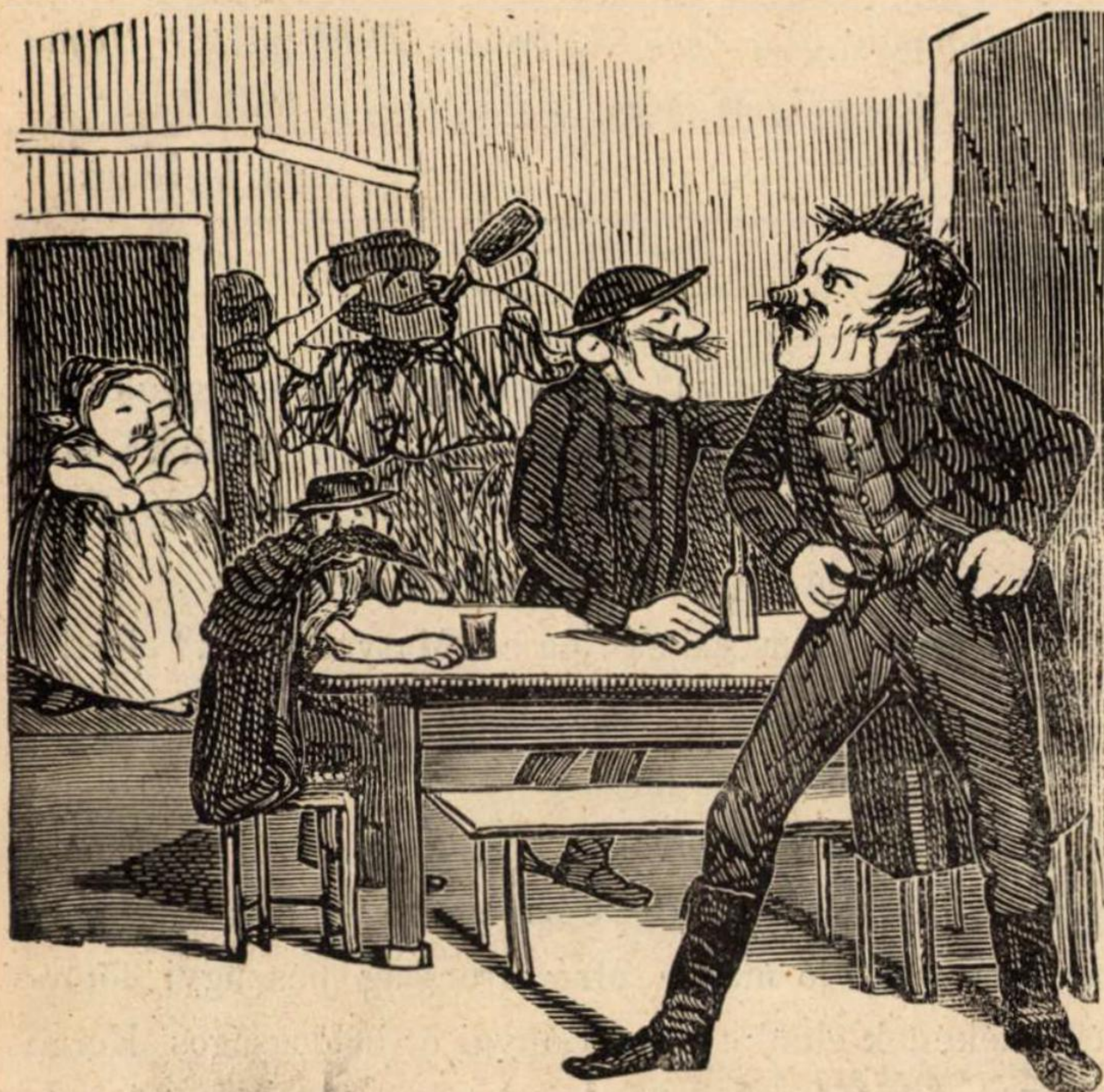
Mig ily események
Gazdagíták a világ történeteit
A kocsmaterem közepén:
Szélről a béke barátja,
Bagarja, s Harangláb,
A fondor lelkületű egyházfi,
Ültenek, ittanak egyre. —
A helybeli lágyszivű kántor
Még mindig pislogatott
A szemérmes Erzsók
Ötvenöt éves bájaira.
Arczúlatá lelki tusának
Volt tükrözője.
Látszék, hogy valamit
Akar és nem akar,
Vagy inkább, hogy valamit
Merne, ha merne.
Mikoron meglátta Harangláb,
A fondor lelkületű egyházfi,
Hogy a lágyszivű kántor
Se' széna se' szalma:
Hozzája vonult,
S ily szókat láta helyesnek
Intézni a késedezőhöz,
Bátorításnak okáért,
Hangtalan hangon,
Mint a sugólyuk
Lakói beszélnek a szinpadokon,
Holott nők s férfiak által
Szomorú- és vigjátékok adatnak,
S közbe bohózatok és operák
A közönségnek gyönyörére:

„Oh kántor uram!
Hát elmegy a nap,
Megjön az alkony,
Utána az éj,
Elülnek a esírkék
És ludak és verebek,
Mielőtt ügyesen szőtt
Tervünknek drága gyümölcse megéri? —

Gondolja meg azt komolyan
És nem csak úgy átabotába,
Hogy századok adnak
Tervkivitelre
Egy ilyen pillanatot.
Az ilyen pillanatokkal
Fukaran kell bánni tehát
Az előre tekintő
Emberi léleknek,
Valamint fukaran bánik
Beszédeivel
Bíró uram,
A bölcs aggastyán. —
Előre tehát,
Hogy az alkalom el ne sikoljék,
Mint elsiklik néha a hal
A halásznak körme közül,
Ha ügyetlen kézzel
Kap utána az ostoba filkó. —
Rajta azért,
Oh kántor uram!
Most vagy sohasem. —
Mért engedni helyet kebelében
A félelem érzetének?
Hiszen részt vett a győri csatában.“

Ekképen szóla Harangláb,
A fondor lelkületű egyházfi,
A helybeli lágy szívű kántor
Egyebet nem válaszola,
Mint a mi következik:

„Oh te tudója szívem titkának:
Igaz egy betűig
Tartalma beszédidnek,
Mint igaz a szent-írás . . .
Bölcsen tudom azt.
De a mint van okom
Nem hordani többé
A titkolt szerelemnek
Életölő fájdalmát:
Szintugy van okom,
Elfojtani lelkem
Mélységes mélyében e titkot.
Ha ez emberek itten
Észre találnák venni?
Avvagy ha pofon vág
A szemérmes Erzsók
E szörnyű merényért?
Hát feleségem,
Az amazontermészetű Márta?
O én a legboldogtalanabb
Valamennyi teremtmény közt,
Mely látta a nap karimáját,
A sugarakban uszót.
Ha fellelges ég
Vagy éjszaka nem volt!
Olyan az én lelkem,
Mint a Duna legközepében
A szélvész hánya dereglye,

Vagy mint a dióhéj,
Mit a gyerekek
Pocsolyába vetének —
Hánykodik erre, amarra
De bátorság! a ki nem mer, nem nyer.
Oh szólj erre Harangláb!
Mondd meg nekem: úgy van-e vagy sem? . . .
Akként áldja meg isten
Életedet s unokáidat is,
A mily őszinte leszen
E kérdésekre a válasz,
A melyet adandasz!
S őszintén szóla Harangláb,
Mondván: „Ugy van, kántor uram!”
„No, ha úgy van: hát neki vágok!”
S ezzel a helybeli lágy szívű kántor
Fölemelte s letette a kancsót;
Csak hogy mikoron fölemelte
Csordultig vala az, —
És a midőn letevé,
Üres vala az,
Valamint üresek zsebeim
Most, mikor ezt éneklek
Nagy lelkesedéssel
Költői dühömben.
Annakutána a lágy szívű kántor
Egyet rántott a lajblija szélén,
S kétségbeesett elszántsággal,
Mint a ki hidegfürdőt
Éltében először használ,

Oda rontott
A szemérmes Erzsókhoz.
(Vége a második éneknek.)

Eredeti levelek.

Nagy alázsatosságu kesenő levél nemzsetes nagycságos miltóságos Kerge Palkó urasághoz, mint a fináncs tekintetes uraságoknak füfű vájdájához.

Nemzsetes nágyságos füfináncz atya ur!

Itt bagózsztatván és bográcsokat foltozsgatván a falu vígín a sátor alatt, mely bizuny ebben a juhász bundához illő időben, nagyon sellős, feleségeink a mint meggyüttek a faluból besillik ám, hogy a tekintetes nutárius ur elolvasta nemzsetes nagyurunk parancsolatját, mely szerint ezután a trafikdohány izz csak olyan tervény lett, mint a folyamodás billeg, meg hogy azs a devla rugódozsza meg hogy is hívják csak no . . . ? azs azs adó, a mit azsirt fizetnek a gazduramík, a mit megesnek vagy elfogyastanak.

Márminekutána ezst azst asszonyok nagyon erősítették, hogy igazsán halották nótárius uramtól, hát csak megiratjuk ezen alázsatos kesenő levelünket a nagyságos nemzsetes urunkhoz, a miért minket a szabad bagózsás privilégiumában mind ezs ideig meghagyni kegyeskedett, és ezutánra is abban megerősít, valamint, hogy azs legeslegujabb adó tervények értelmiben a mi nemzsetségeinknek azs elesett marhák libák, tyukok, malacsok elfogyasztásáért nem kellett és ezutánra sem kell adót fizetni. Melyek után nagy alázsatossággal maradunk mindenitt a falu vígen.

Nemzsetes füfűfináncs atyaságának

kenyergő segény szolgái:
Burkó Marczi. Csalabde Csicsá.
Csomó Jóska. Jóka Csanya.
Bicsi Jancsi. Pini Minka.
Kukherda Palkó. Susor Matyi
és Juhgége Bandi,

a dunántuli vármegyikben sátorozsó csigány nemzsettsígek vírilis vajdái.

Az álom

A rigmus írásnak neki ültem szépen, —
Rágcsálom a tollat rettenetesképen;
De bizony sehogy se foly rendén a nóta,
Gyenge a katona a Pegazus lóra.

Ejnye — hogy a köben történik ez nálom?
Csak alig botlom meg pár kadencziában.
Pedig hát a fejem ma is az a régi —
Paczo la i urral nem cseréltem még ki.

Ugy, igaz! sejtem már dolgomban mi aggat
S mért oly sötét agyam miként a vak ablak?
Hát a mit nem szoktam — elaludtam mélyen,
S Rimanóczi urral álmodtam az éjjel.

Szittya.

Levelezési lap.

Kecskeméti Aurél urnak, a „Magyar Politika“ szerkesztőjének.

Ön Deák-párti lapra hirdetett előfizetést? Hát ön most meg már nem Sennyei, hanem Deák-párti? Ugyan ki a menkü erszényére megy az a „Magyar Politika“?

Deák Ferencz.

„Ludas Matyi“ bőviben lévén a képtárgyaknak, kollegiálitásból meg engedi a „Matyi Deák“-nak, hogy lerajzoltassa azt a jelenetet, midőn Besze Jánost dögönyözik a Sátor-Alja-Ujhelyi választásnál.

A textussal is szolgál, ha a „Matyás Deák“ elérte a vicczet.

A kép alá irandó lenne:

Nyájas és szép olvasók, paphúgok és szakácsnék, kérditek ki ez ember? Ugye bár elsem hiszitek ha megmondom. Ez a jó madár Magyarország pénzügyi főtörvényszékének elnöke szent Lónyai és boldogságos Kerge Pali áldott kegyelmükből.

Dicsértessék az infallibilis 67-ki alkotmány mindörökké. Ámen.

Nyilatkozat.

Kenessey Kálmán közgazdászati miniszteri osztálytanácsos urnak zokon esvén ezen négy sor vers:

„Elgazdálkodád mindenedet,
S most az országnak gazdálkods,
Szegény ország! melynek nyakára
A miniszter ily gazdát hoz!!

Ezennel kijelentjük, hogy a személyben csere történt, mert mi azt hittük, hogy az osztálytanácsos ur az a Kenessey Kálmán, aki oly praktikus és szakértő gazda volt, hogy a burgundi káposzta magról sárga repczét, a chito ananász dinnyemagról pedig disznótököket termesztett.

Értesünkre esvén azonban, hogy az osztálytanácsos urnak a pesti takarékpénztárban is szép tőkéskeje van, szívesen ismerjük el, hogy jó gazda, és az a vers nem neki szól.

Ludas Matyi.

Legujabb jóslat

Pál fordulása napjára.

A Pál fordulása, nagy nevezetes nap,
Kivált az előtt, ki jövendölésen kap.
„Pál napja ha tiszta, jelent nagy bőséget!
Ha szeles, hoz földre rabló ellenséget;
Ha ködös pediglen, halált, veszettséget;
Ha havas és esős, kenyérben szükségét“
Igy a vén idő jós. S „Ha Pál fordul köddel“
Kurtábban azt mondja: „Ember elvész döggel.“
Ily nagy nevezetes jövendölő napon,
Én is elmondom hát, az én új jóslatom.

Az igazság napja, ha felragyog e nap,
A jog bilincsekbe verve, nem leszen rab,
Hazánk önállása és függetlensége
Fel virul, és nem lesz ez tán ellensége,
Honunk boldogítja a 48-as elv,
Szabadságról ha zeng a költő s minden nyelv:
Bőségünk lesz ekkor, nem az eb-adóban
Nem is csak a leány-, de más eladóban,
S én azt jövendölöm; akár ki meglássa
Jobb jövőt hoz ekkor, a Pál fordulása.

Ha nem vezet senkit, soha a szelesség,
Ha jól megfontolja: ki barát s ellenség,
Hogy ha el nem csábit egy egy elvetett koncz,
Ki javunk akarja, a szívünk ahoz vonz:
— Mert az ebnek konczot gyakran azok vetnek,
A kik a ház ura ellen leselkednek,
S míg az eb rágesálja a dobott falatot,
Addig kirabolják urát és a lakot.
Értsük meg ezt, s nem lesz ellenség dulása. —
Jobb jövőt hoz ekkor a Pál fordulása.

Ne legyen boritva senki esze köddel,
Hogy ne ijeszthessék, mumussal, ördöggel.
Ne rettegjen senki, háborutól, harcztól,
Inkább irtózzék a rá vetett sok sarcztól.
Ki ködben botorkál s mindentől megijed,
A muszka mumussal ijesztik az ijet.
Pedig a kik gyávák. mind az olyanokat
Ott hagyja isten, mint Pál az oláhokat.
A multakból legyen kiki okulása,
Jobb jövőt hoz ekkor a Pál fordulása.

Virágot nem nevel a télnek hidege,
Nem is kereshetünk, ha feksztünk „idebe“,
S ha szemünkben csupán a bánat könnye ül,
Bizony a sült galamb szájunkba nem repül.
Ne légy azért hideg, sem pedig lágy meleg.
A mint isten tudnod adta, mindent tégy meg.
Ugy segít az isten, ha mi is akarunk,
Ha munkában fárad, mind eszünk mind karunk;
Csak így lesz meg honunk szép felvirulása,
Jobb jövőt hoz ekkor a Pál fordulása. —

Egy 77 éves és 13 hetes jóstól
kicsalta

Kotnyeles.

Recept

a képviselői jelöltnek zicher
megválasztatására.

Végy elő egy egy kerületi szolgabíró s azt
tétesd bizottmányi taggá.

Szaporítsd a bizottmányi tagok számát az
apróbb hivatalokra aspirálókkal.

Keverd össze a minden rendű és rangu poli-
tikai szereplésre ajánlkozókat a fentebbiekkel.

E háromféle mixtura felkavarására tétesd
magadat bizottmányi elnökül, s mint képviselő
fogsz kiugratni. Ad formam pestiensem.

Dr. L u d a s M a t y i.

Dunaföldvári képek.

Boldog vagy, o Dunaföldvár!
Bár mit mondnak ellened:
Három orvos, hét prókátor
És hét pap tanyáz benned.

Kit az doctor mennyországba
El nem küld egymásután,
Azt az ügyvéd sok pörével
Átsegíti szaporán;

És az isten szent szolgálja
Temetésre mindig vár:
Bármif mondnak ellenséged
Irigylendő vagy, Földvár!

Magyar politika.

